

นิราศปักกิ่ง

โดย

- | | | | |
|----------------------|----------|-------------------|-----------|
| ๑. เด็กชายรุณกร | ราชวงศ์ | เลขประจำตัว ๕๒๘๔๗ | เลขที่ ๓ |
| ๒. เด็กชายปุณณวรรธน์ | ไทยເອີຍດ | เลขประจำตัว ๕๒๙๐๔ | เลขที่ ๑๙ |
| ๓. เด็กชายชยพล | ร้อยบาง | เลขประจำตัว ๕๒๙๕๗ | เลขที่ ๑๙ |

ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑/๔

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาแบบบูรณาการของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘
โรงเรียนเทพศิรินทร์ กรุงเทพมหานคร

นิราศปักกิ่ง

โดย

๑. เด็กชายรอนกร	ราชวงศ์	เลขประจำตัว ๕๒๘๔๒	เลขที่ ๓
๒. เด็กชายปุณณวรรธน์	ไทยເວີຍດ	เลขประจำตัว ๕๒๙๐๔	เลขที่ ๑๒
๓. เด็กชายชยพล	ร้อยบาง	เลขประจำตัว ๕๒๙๕๒	เลขที่ ๑๙

ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑/๕

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาแบบบูรณาการในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ปีการศึกษา ๒๕๖๘
โรงเรียนเทพศิรินทร์ กรุงเทพมหานคร

หัวข้อโครงการ	:	ปักกิ่ง (Beijing)
หัวข้อย่อ	:	นิราศปักกิ่ง
โดย	:	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๕
กลุ่มสาระการเรียนรู้	:	ภาษาไทย
ครุฑ์ปรีกาฯ	:	๑. นางสาวอภิญญา ลีลาอริยะ ๒. นายธรรมนันท์ ศรีมาสอน
ครุประจวบวิชา	:	นางสาวกมลพร ทองนุช

กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนเทพศิรินทร์ อนุมัติให้นับโครงการบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลในหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๕

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ
(นางสาวพฤฒยา เลิศมานพ)

คณะกรรมการประเมินโครงการฯ

..... หัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
(นายนันทินพนธ์ รุ่งเรือง)

Jan หัวหน้าสายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ / ครูประจำวิชา
(นางสาวกมลพร ทองนุช)

.....  ครุฑ์ปรีกษา
(นางสาวอภิญญา ลีลาอริยะ)

..... ครุฑีปรีกษา⁵
(นายธรรมนันท์ ศรีมาสอน)

หัวข้อโครงการ	:	ปักกิ่ง (Beijing)
หัวข้อย่อ	:	นิราศปักกิ่ง
โดย	:	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๕
กลุ่มสารการเรียนรู้	:	ภาษาไทย
ครูที่ปรึกษา	:	๑. นางสาวอภิญญา ลีลาอริยะ ๒. นายธรรมนันท์ ศรีมาสอน
ครูประจำวิชา	:	นางสาวกมลพร ทองนุช

บทคัดย่อ

โครงการบูรณาการเรื่อง นิราศปักกิ่ง มีจุดประสงค์ในการทำโครงการเพื่อศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกรุงปักกิ่ง ผ่านการแต่งกลอนนิราศเกี่ยวกับกรุงปักกิ่งจำนวน ๑๕ บท เพื่อส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ภูมิประเทศ และความสวยงามในวรรณศิลป์ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผลการศึกษาพบว่า กรุงปักกิ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศจีน ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานมากกว่า ๓,๐๐๐ ปี เดิมมีจักรพรรดิปกครองรวม ๕ ราชวงศ์ ได้แก่ ราชวงศ์เหลี่ยว, ราชวงศ์จิน, ราชวงศ์หยวน, ราชวงศ์หมิง และราชวงศ์ชิง จนกระทั่งมีการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนในปี พ.ศ. ๒๕๙๒ (ค.ศ. ๑๙๔๙) ที่ได้สถาปนาปักกิ่งให้เป็นเมืองหลวงของประเทศไทย โดยคำว่าปักกิ่ง มาจากคำภาษาจีนกลางคือ เป่ย์จิง (Beijing) แปลว่า “เมืองหลวงทางทิศเหนือ” เพื่อแยกให้แตกต่างจากเมืองหนานจิง ซึ่งแปลว่า “เมืองหลวงทางทิศใต้” ในกรุงปักกิ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ พระราชวังต้องห้าม มีสถานะเป็นพระราชวังหลวง ตลอดจนเป็นที่ประทับ และออกว่าราชการของสมเด็จพระจักรพรรดิ พระราชวังฤดูร้อน มีการสร้างหงสาบคุนหมิงอยู่ภายในพระราชวัง ซึ่งสร้างโดยใช้แรงงานคน หอสักการะฟ้าเทียนถาน เป็นสถานที่ที่สมเด็จพระจักรพรรดิทำพิธีบวงสรวงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในประเทศไทย วัดหงษ์เหอ วัดในพุทธศาสนาแบบทิเบต นิกายเกลูกปะ กำแพงเมืองจีน ซึ่งเป็นหนึ่งในเจ็ดสิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคกลาง และกลุ่มอาคารโบราณทุ่งชุมชนที่มีการปกคลุมระดับล่างสุดในระดับการปกคลุมของประเทศไทย

นิราศปักกิ่ง เป็นบทร้อยกรองที่มีเนื้อหาหลักเกี่ยวข้องกับการเดินทาง ผู้แต่งจะใช้ตัวเองเป็นศูนย์กลางในการดำเนินเรื่อง โดยใช้รูปแบบฉันทลักษณ์ที่หลากหลาย แต่รูปแบบฉันทลักษณ์ที่นิยมใช้ในการแต่งนิราศมากที่สุด คือ กลอนสุภาพ โดยกำหนดให้เริ่มต้นบทกลอนนิราศวรรคแรกด้วยวรรครับ และจบบทกลอนนิราศวรรคสุดท้าย (วรรคส่ง) ด้วยคำว่า “อยู่”

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้จัดทำโครงการเรื่อง “นิราศปักกิ่ง” ขอขอบพระคุณ คุณครูอภิญญา ลีลาอริยะ และคุณครูธรรมนันท์ ศรีมาสอน ครูที่ปรึกษาประจำชั้น ม.๑/๔ คุณครูกุมพล พองนุช ครูประจำวิชา ภาษาไทย ที่อธิบายให้ความรู้ให้กับคณะผู้จัดทำอย่างเต็มที่ เพื่อจะได้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดทำ โครงการนี้ ตลอดจนยังคงอยู่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดระยะเวลาการทำ โครงการฉบับนี้ เพื่อให้โครงการนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๔ ที่ให้คำแนะนำ ช่วยหาข้อมูล ให้การสนับสนุนส่งเสริม และเป็นกำลังใจให้คณะผู้จัดทำ

คณะผู้จัดทำ
กันยายน ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของโครงการ	๑
๑.๒ จุดประสงค์	๑
๑.๓ สมมติฐาน / แนวคิด / หลักการ / ทฤษฎี	๒
๑.๔ ข้อตกลงเบื้องต้น	๒
๑.๕ วิธีดำเนินงาน	๒
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓

บทที่ ๒ เอกสารและหลักการที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ความรู้เกี่ยวกับกรุงปักกิ่ง	๔
๒.๑.๑ กรุงปักกิ่ง	๔
๒.๑.๒ พระราชวังต้องห้าม	๔
๒.๑.๓ พระราชวังฤดูร้อน	๕
๒.๑.๔ หอสักการะพ่อเทียนถาน	๕
๒.๑.๕ วัดหย่งเหวอ	๖
๒.๑.๖ กำแพงเมืองจีน	๖
๒.๑.๗ อาคารที่อยู่อาศัยย่านโบราณ	๗
๒.๒ ความรู้เกี่ยวกับนิรاث	๗
๒.๒.๑ นิรاث	๗
๒.๒.๒ รูปแบบฉบับหลักษณ์ในนิรاث	๗
๒.๓ ข้อตกลงเบื้องต้น	๘

บทที่ ๓ วิธีดำเนินงาน

๓.๑ ค้นคว้าศึกษาข้อมูล	๑๐
๓.๒ ศึกษาการเขียนนิรاث	๑๐
๓.๓ ดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน	๑๐

บทที่ ๔ ผลการศึกษา

๔.๑ สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	๑๒
๔.๑.๑ สรุปผลการศึกษา	๑๒
๔.๑.๑.๑ กรุงปักกิ่ง	๑๒
๔.๑.๑.๒ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในกรุงปักกิ่ง	๑๒
๔.๑.๑.๓ นิรاث	๑๓

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๔.๒ ข้อเสนอแนะ	๑๓
๔.๓ ปัญหาและอุปสรรค	๑๓
๔.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ	๑๓

บรรณานุกรม

๑๔

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของโครงงาน

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออก ที่มีภาษา ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์สืบทอดต่อกันมายาวนาน อีกทั้งยังเป็นประเทศที่มีอิทธิพล และมีบทบาทสำคัญ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ภาษา และวัฒนธรรมต่อหลาย ๆ ประเทศในแถบภูมิภาคเดียวกัน อีกด้วย โดยเฉพาะกรุงปักกิ่ง (北京 : Beijing) ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย เป็นศูนย์กลางทางการ ปกครอง และแหล่งอนุรักษ์วัฒนธรรมเก่าแก่ที่สืบทอดกันมานานหลายศตวรรษ ดังมีหลักฐานปรากฏ ให้เห็นเป็นสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เช่น พระราชวังต้องห้าม (紫禁城 : Forbidden City), พระราชวังฤดูร้อน (颐和园 : Summer Palace), หอสักการะฟ้าเทียนถาน (天坛 : Temple of Heaven), วัดหยงเหอ (雍和宮 : Lama Temple), กำแพงเมืองจีน (万里长城 : Great Wall of China) รวมไปถึงอาคารที่อยู่อาศัยในย่านโบราณ (胡同 : Hutong Areas)

ด้านภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติของประเทศไทย จัดอยู่ในกลุ่มภาษาไ泰 ซึ่งเป็นกลุ่มบ่อย ของตระกูลภาษาไทย-กะได สันนิษฐานว่าภาษาในตระกูลนี้มีกิ่นกำเนิดมาจากทางตอนใต้ของประเทศไทย จีน และยังมีนักภาษาศาสตร์บางท่านได้เสนอว่า ภาษาไทยน่าจะมีความเชื่อมโยงกับตระกูลภาษา ออสโตร-ເອເຊີຍຕິກ ตระกูลภาษาออสโตรนีເຊິຍນ และตระกูลภาษาจีน-ທີບຕ ອີກດ້ວຍ

ภาษาไทยมีลักษณะเป็นภาษาคำโดย เป็นภาษาที่มีระดับเสียงของคำหรือวรรณยุกต์ที่แน่นอน เช่นเดียวกับภาษาจีน การออกเสียงจึงแยกเป็นคำต่อคำ ทำให้ชาวต่างชาติออกเสียงได้ค่อนข้างลำบาก เนื่องจากการออกเสียงวรรณยุกต์ที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละคำ เช่น เสือ (สัตว์), เสือ (เครื่องใช้), เสือ (เครื่องแต่งกาย) การสะกดคำมีความซับซ้อน อาจจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิด เช่น ตาม (ตา-กลม หรือ ตา-กลม) ปราณนา (ปรา-ณ-หนา) วรรณ (อัต-ณ-รน) นอกจากนี้ยังมีการแบ่งเป็น ภาษาไทยกลางซึ่งใช้เป็นภาษาราชการ และภาษาไทยท้องถิ่นอีกด้วย

เอกลักษณ์เด่นอย่างหนึ่งที่ปรากฏในภาษาไทยก็คือ คำคล้องจอง และการสัมผัสดำ ซึ่งมี ประภัยให้เห็นทั้งในภาษาเร้อยแก้ว และภาษาเร้อยกรอง ดังตัวอย่างในศิลาจารึกหลักที่ ๑ ของพ่อขุน รามคำแหงมหาราช กษัตริย์ในสมัยสุโขทัยผู้คิดประดิษฐ์ลายเสือไทยที่มีการปรับปรุงและใช้เป็นภาษา ประจำชาติในปัจจุบัน ความว่า “กรุงสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลาในนามีข้า ... เพื่อนจุงรัวไปค้า ขึ้ม้าไป ขาย ไครจักไครค้าช้างค้า ไครจักไครค้าม้าค้า ไครจักไครค้าเงินค้าทองค้า ...” ซึ่งแสดงให้เห็นการปรุง ถ้อยคำให้มีสัมผัส มีความไพเราะ มีคำคล้องจอง และมีการซ้ำคำ เพื่อประสานความหมายในกลุ่ม ประโยชน์ความเดียวให้มีความชัดเจน และมีความกลมกลืนกันมากขึ้น

ด้านภาษาเร้อยกรอง ซึ่งถือว่าเป็นพัฒนาการขั้นสูงสุดของภาษาไทย เนื่องจากเป็นการนำ ถ้อยคำมาจัดเรียงให้เป็นระเบียบตามหลักของฉันหลักชน์ หรือข้อกำหนดทางวรรณศิลป์ เพื่อทำให้ เกิดความไพเราะ слะສlays แตกต่างจากภาษาปกติทั่วไป ภาษาเร้อยกรองจะมีกฎเกณฑ์บังคับที่

แนวโน้มเกี่ยวกับเสียง การรับ-ส่งสัมผัส คำเป็น-คำตาย เสียงหนัก-เบา (ครุ-ลหุ) จำนวนคำ และวรรณคดอนในบท แบ่งเป็น ๗ ประเภทหลัก ได้แก่ โคลง ฉันท์ กายก กลอน ร่าย ลิลิต และกลบท

การศึกษาโครงงานบูรณาการครั้งนี้ ผู้จัดทำโครงงานจะทำการศึกษาเฉพาะนิราศ ซึ่งจัดเป็นบทร้อยกรองชนิดหนึ่ง ที่สามารถแต่งด้วยคำประพันธ์ได้หลากหลายชนิด เช่น โคลงสีสุภาพ (นิราศนรินทร์, นิราศสุพรรณ, นิราศพระบาท : พระมหานาควัดท่าทราย) กายกหรือโคลง (นิราศธารทองแดง, นิราศธารโศก) ร้อยแก้ว (นิราศนครวัด) แต่ในการแต่งนิราศส่วนใหญ่จะนิยมแต่งด้วยกลอนสุภาพหรือกลอนแปด โดยขึ้นบทแรกของนิราศด้วยวรรณรับ และจบบทสุดท้ายของนิราศด้วยคำว่า “เออย”

๑.๒ จุดประสงค์

๑. ศึกษาความรู้ที่ว่าไปเกี่ยวกับกรุงปักกิ่ง
๒. แต่งกลอนนิราศเกี่ยวกับกรุงปักกิ่ง จำนวน ๑๕ บท

๑.๓ สมมติฐาน / แนวคิด / หลักการ / ทฤษฎี

ศึกษาความรู้ที่ว่าไปเกี่ยวกับภาษา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสถานที่สำคัญในกรุงปักกิ่ง แล้วนำมาพรรณนาเป็นบทร้อยกรองประเภทนิราศตามฉันท์หลักชนิดได้ถูกต้อง

๑.๔ ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. ผู้จัดทำโครงงานทำการศึกษาข้อมูลที่ว่าไปเกี่ยวกับภาษา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสถานที่สำคัญในกรุงปักกิ่งผ่านเอกสารที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นหลัก
๒. ผู้จัดทำโครงงานทำการศึกษาลักษณะของนิราศ ทั้งในด้านฉันท์หลักชนิด การรับ-ส่งสัมผัส รวมทั้งรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนิราศ
๓. มีการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ ครู ที่เชี่ยวชาญในด้านคำประพันธ์ประเภทนิราศ

๑.๕ วิธีการดำเนินการ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบโครงงานบูรณาการ โดยผู้จัดทำโครงงานได้วางแนวทางการศึกษาโครงงานบูรณาการไว้ดังนี้

๑. ศึกษาความรู้และรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับนิราศ และกรุงปักกิ่ง
๒. สำรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นหลัก
๓. คัดกรองเฉพาะส่วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานที่สำคัญ เพื่อนำมาแต่งเป็นนิราศ
๔. สรุปผลการศึกษา โดยเรียบเรียงข้อมูลจากผลการศึกษา และการแต่งนิราศ
๕. นำเสนอโครงงานบูรณาการเป็นรูปเล่ม พร้อมแต่งบทร้อยกรองประเภทนิราศ โดยใช้กลอนสุภาพจำนวน ๑๕ บท

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้จัดทำโครงการบูรณาการ จะได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภาษา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสถานที่สำคัญในกรุงปักกิ่ง
๒. ผู้จัดทำโครงการมีความรู้ในเรื่องคำประพันธ์ร้อยกรองประเพณีราชมากขึ้น

บทที่ ๒

เอกสารและหลักการที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในองค์กรนี้ ผู้จัดทำได้ทำการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของกรุงปักกิ่ง ในด้านภาษา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสถานที่สำคัญ สอดคล้องกับการพัฒนา เป็นบทที่อยู่กรองในรูปแบบนิรاث โดยแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างตามหลักของฉันท์ลักษณ์ หรือ ข้อกำหนดทางวรรณศิลป์ ของบริบทอย่างเป็นทางการ โดยมีรายละเอียดการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

๒.๑ ความรู้เกี่ยวกับกรุงปักกิ่ง

๒.๑.๑ กรุงปักกิ่ง (北京 : Beijing) เป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า ๓,๐๐๐ ปี และยังเป็นเมืองหลวงโบราณของจีน รวม ๕ ราชวงศ์ คือ ราชวงศ์เหลียว ราชวงศ์จิน ราชวงศ์หยวน ราชวงศ์หมิง และราชวงศ์ชิง จนกระทั่งมีการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนในปี พ.ศ. ๒๔๗๒ (ค.ศ. ๑๙๑๒) ที่ได้สถาปนาปักกิ่งให้เป็นเมืองหลวงของประเทศไทย

คำว่าปักกิ่ง มาจากคำภาษาจีนกลางคือ เป่ย์จิง (พินอิน : Bēijīng) แปลว่า “เมืองหลวงทางทิศเหนือ” (จากอักษรจีน 北 : běi ที่แปลว่า “ทิศเหนือ” และ 京 : jīng ที่แปลว่า “เมืองหลวง”) ซึ่งถูกนำมาใช้เมื่อ ค.ศ. ๑๔๐๓ ในสมัยราชวงศ์หมิง เพื่อแยกให้แตกต่างจากเมืองหนานจิง ซึ่งแปลว่า “เมืองหลวงทางทิศใต้” สำหรับประเทศไทยนิยมเรียกชื่อว่าปักกิ่ง มากกว่าเป่ย์จิง เพราะเป็นการเรียกตามชื่อในภาษาจีนกว้างตั้งมาตรฐาน โดยเพียนมาจากคำว่า bak1 ging1 (บักกิ้ง)

ในปัจจุบัน ปักกิ่งถือว่าเป็นเมืองหลวงที่มีประชากรมากที่สุดในโลก คือมากกว่า ๒๒ ล้านคน และเป็นเมืองที่มีประชากรมากเป็นอันดับ ๒ ของประเทศจีนรองจากนครเชียงไฮ้ ประชาชนอยู่ภายใต้การปกครองโดยตรงจากรัฐบาลกลาง มีการแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๖ เขต เป็นเมืองที่มีทั้งประวัติศาสตร์ และความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเทคโนโลยี การศึกษา เศรษฐกิจ การคมนาคม การลงทุน ตลอดจนยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญอีกมากมาย

๒.๑.๒ พระราชวังต้องห้าม (紫禁城 : Forbidden City) หรือพระราชวังกุ้ง (故宫 : Gùgōng) ซึ่งหมายถึง “พระราชวังเก่า” พระราชวังนี้มีชื่อเรียกภาษาจีนว่า Zǐjīn chéng ซึ่งสามารถแปลตามตัวอักษรได้ว่า “เมืองต้องห้ามสีม่วง” ตัวพระราชวังตั้งอยู่ใจกลางของกรุงปักกิ่ง มีสถานะเป็นพระราชวังหลวง ใช้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระจักรพรรดิ และเป็นที่อภิวัරราชการ มาตั้งแต่สมัยกษัตริย์ราชวงศ์หมิง จนถึงราชวงศ์ชิง พระราชวังต้องห้ามยังเป็นที่รักกันในนามของ พิพิธภัณฑ์พระราชวัง (故宫博物院 : Gùgōng Bówùyuàn) ครอบคลุมพื้นที่กว่า ๗๒๐,๐๐๐ ตารางเมตร หรือ ๔๕๐ ไร่ (๐.๗๒ ตร.กม.) ภายในพระราชวังมีอาคาร ๘๘๐ หลัง มีห้องทั้งหมด ๙,๙๙๙ ห้อง และมีพระที่นั่ง ๗๕ องค์ แบ่งเป็นเขตพระราชฐานชั้นนอก ชั้นกลาง และชั้นใน นอกจากนี้ยังมีหอพระสมุด และห้องลับต่าง ๆ อีกมาก ตลอดจนยังมีสวน ลานกว้าง และมีทางเดินเชื่อมถึงกันโดยตลอด มีการสร้างคูและกำแพงที่สูงถึง ๑๗ เมตร ล้อมรอบตัวพระราชวัง พระราชวังต้องห้ามใช้ระยะเวลา ก่อสร้างประมาณ ๑๕ ปี ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๔๐๖ จนถึง ค.ศ. ๑๔๒๐ จึงแล้วเสร็จ

พระราชวังแห่งนี้เคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระจักรพรรดิ ๒๔ พระองค์ แห่งเป็นราชวงศ์หมิง ๑๔ พระองค์ และราชวงศ์ชิง ๑๐ พระองค์ ก่อนที่จะถูกยุติการเป็นศูนย์กลางทางการเมืองของประเทศจีนในปี ค.ศ. ๑๙๑๒ พร้อมกับการสละราชสมบัติของสมเด็จพระจักรพรรดิผู้อีซึ่งเป็นจักรพรรดิพระองค์สุดท้ายแห่งมหาจักรพรรดิจีน

ปัจจุบันพระราชวังต้องห้ามได้ลงทะเบียนเป็นมรดกโลกในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญครั้งที่ ๑๑ เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๘๗ ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส และต่อมาในปี ค.ศ. ๒๐๐๔ พระราชวังเฉินหยาง พระราชวังพักตากอากาศของสมเด็จพระจักรพรรดิแห่งราชวงศ์ชิง ก็ได้ลงทะเบียนร่วมเป็นมรดกโลกกับพระราชวังต้องห้าม ภายใต้ชื่อ “พระราชวังแห่งราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิงในปักกิ่งและเสินหยาง”

๒.๑.๓ พระราชวังฤดูร้อน (颐和园 : Summer Palace) หรือ อีเหอ-ยเหวียน (Yíhé Yuán) เป็นพระราชวังอยู่ในกรุงปักกิ่ง ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับพระราชวังหยวนหมิงหยวน ห่างจากพระราชวังต้องห้ามไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ ๙ กิโลเมตร เริ่มก่อสร้างในสมัยราชวงศ์จีน (ค.ศ. ๑๗๔๗-๑๗๖๔) โดยจักรพรรดิไหหลิงหวัง เมื่อย้ายเมืองหลวงมาอยู่ที่ปักกิ่ง และเป็นที่ประทับของจักรพรรดิราชวงศ์หยวน จนกระทั่งถึงรัชกาลของจักรพรรดิเนียนหลงแห่งราชวงศ์ชิง พระองค์ทรงบูรณะและสร้างพระตำหนักแห่งใหม่ขึ้นบนเนินเขา ในปี ค.ศ. ๑๗๔๙

พระราชวังฤดูร้อน มีพื้นที่ประมาณ ๒.๙ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๘๑๒.๕ ไร่ ประกอบด้วยเนินเขาสูง ๖๐ เมตร มีพระตำหนักอยู่บนเนินเขา และทะเลสาบคุนหมิง มีเนื้อที่ประมาณ ๒.๒ ตารางกิโลเมตร หรือ (๑,๓๗๕ ไร่) คิดเป็น ๓ ใน ๔ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยทะเลสาบนี้เกิดจากการใช้แรงงานคน ชุดดินขึ้นไปก่อมเป็นเนินเขาสำหรับสร้างพระตำหนัก

ในปัจจุบัน พระราชวังฤดูร้อนพร้อมด้วยอุทยานอีเหอ-ยเหวียน ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกภายใต้ชื่อ “พระราชวังฤดูร้อนและอุทยานในกรุงปักกิ่ง” ใน การประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญครั้งที่ ๒๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) ที่เมืองเกียวโตประเทศญี่ปุ่น

๒.๑.๔ หอสักการะฟ้าเทียนถาน (天坛 : Temple of Heaven) หรือ Tiāntán ตั้งอยู่ที่เขตตงเนิง กรุงปักกิ่ง ตัวหอสร้างขึ้นในสมัยจักรพรรดิหย่งเล่อแห่งราชวงศ์หมิงเมื่อปี พ.ศ. ๑๙๖๓ (ค.ศ. ๑๔๒๐) โดยมีเดิมเชื่อว่า เทียนตั้น ซึ่งแปลว่า หอสักการะฟ้าดิน ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๐๗๗ (ค.ศ. ๑๕๓๕) ได้มีการสร้างหอสักการะดินขึ้นอีกแห่งหนึ่ง หอสักการะฟ้าดินจึงได้ถูกเปลี่ยนชื่อเป็นหอสักการะฟ้าเพียงอย่างเดียว จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๔๓๒ (ค.ศ. ๑๙๘๙) ได้เกิดเหตุฟ้าผ่าทำให้หอสักการะฟ้าเพียงอย่างเดียว รัฐบาลจีนในสมัยนั้นจึงมีโครงการสร้างหอดังกล่าวขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. ๒๔๔๙ (ค.ศ. ๑๙๐๖) ทดแทนของเดิม

หอสักการะฟ้าเทียนถาน สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมบวงสรวงฟ้าและขอพรให้การเกษตรอุดมสมบูรณ์ ซึ่งพิธีกรรมเหล่านี้มีบทบาทสำคัญต่อความเชื่อของจีนในเรื่องฟ้า

ดินและจารพรดิสซิ่งถูกมองว่าเป็น “อุรสาแห่งสวรรค์” ภายในบริเวณหอสักการะฟ้ามีจุดสำคัญที่น่าสนใจคือ แท่นบูชาพื้น (Circular Mound Altar) ซึ่งเป็นที่ใช้ประกอบพิธีกรรมบางสรวง ตัวแท่นมีการออกแบบเป็นชั้นวงกลมซ้อนกัน ๓ ชั้น โดยมีศูนย์กลางที่เรียกว่า “หินหัวใจสวรรค์” ซึ่งเมื่อพูดหรือร้องเพลง เสียงจะสะท้อนกลับมาดังก้อง เป็นตัวแทนของความเชื่อในการสื่อสารระหว่างมนุษย์และสวรรค์

ตัวหอเมื่อเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๓๒.๕ เมตร สูง ๓๘ เมตร สร้างโดยมีได้ใช้ตะปูยึดแม้แต่ตัวเดียว หอนี้ได้รับลงทะเบียนเป็นมรดกโลกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗) โดยได้รับการยกย่องว่าเป็น “ผลงานขั้นเอกทางสถาปัตยกรรมและการออกแบบภูมิทัศน์ ที่แสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการของอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่แห่งหนึ่งของโลกอย่างเรียบง่ายและขั้ดเจน...” เนื่องจาก “รูปแบบและการออกแบบเชิงสัญลักษณ์ของหอสักการะฟ้า มีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อสถาปัตยกรรมและการวางผังเมืองในตะวันออกไกลมาตลอดหลายศตวรรษ”

๒.๑.๕ วัดหย่งเหอ (雍和宮 : Lama Temple) มีความหมายตามตัวอักษรว่า “วังแห่งสันติภาพและความกลมเกลียว” คนไทยที่ไปเมืองจีนเรียกว่า “วัดلامะ” (喇嘛庙) วัดนี้เป็นวัดและอารามในศาสนาพุทธแบบทิเบต นิกายเกลุกปะ ตั้งอยู่ในเขตตงเชิง สถาปัตยกรรมและศิลปะของวัดเป็นการผสมผสานระหว่างรูปแบบของจีนอันและทิเบต วัดแห่งนี้เป็นหนึ่งในอารามพุทธศาสนาทิเบตที่ใหญ่ที่สุดในประเทศจีน และยังเคยเป็นวัดพุทธศาสนาที่มีสถานะสูงสุดของประเทศจีนในช่วงกลางและปลายราชวงศ์ชิง

วัดหย่งเหอ เริ่มสร้างขึ้นในปี ค.ศ. ๑๖๔๕ สมัยราชวงศ์ชิง พื้นที่ในอดีตแห่งนี้เคยเป็นสถานที่พำนักของ汗ที่ประจำราชสำนักในสมัยราชวงศ์หมิง และวัดแห่งนี้ยังเป็นสถานที่ประสูติของสมเด็จพระจักรพรรดิเฉียนหลง ซึ่งเป็นจักรพรรดิลำดับที่ ๖ ของราชวงศ์ชิงอีกด้วย

ในปัจจุบัน วัดหย่งเหอกลายเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของกรุงปักกิ่ง เนื่องจากมีผู้ครรภารากราบไหว้ในทุกโอกาส ไม่ว่าจะเทศกาลตรุษจีน (春节 - Chunjié) เทศกาลไหว้บรรพบุรุษ (清明节 - Qīngmíng Jié) เทศกาลแข่งเรือมังกร (端午节 - Duānwǔ Jié) เทศกาลไหว้พระจันทร์ (中秋节 - Zhōngqiū Jié) หรือมากราบไหว้เพื่อขอพร ของงาน ขอความรัก ขอluck ขอคลาน เป็นต้น

๒.๑.๖ กำแพงเมืองจีน (万里长城 : Great Wall of China) มีความหมายตามตัวอักษรว่า “กำแพงหมื่นลี้” (Wàn lǐ Chángchéng) กำแพงเมืองจีน หรือ 长城 (Chángchéng) เป็นกำแพงที่มีป้อมคั่นเป็นช่วง ๆ ของจีนสมัยโบราณ กำแพงส่วนใหญ่ที่ปรากฏในปัจจุบันสร้างขึ้นในสมัยราชวงศ์ฉินเมื่อต่อว่า ๒,๕๐๐ ปีมาแล้ว ตั้งแต่ก่อนราชสมัยของจีนชียองเต้ ปฐมจักรพรรดิพระองค์แรกในประวัติศาสตร์จีน เพื่อป้องกันการบุกรุกจากชาว匈奴 หรือ匈奴 สมเด็จพระจักรพรรดิสมัยราชวงศ์ฉิน จึงได้สั่งให้สร้างกำแพงหมื่นลี้ขึ้นตามชายแดน เพื่อป้องกันพวก匈奴และพวกเติร์ก ที่เข้ามารุกรานจากทางเหนือ หลังจากนั้นยังมีการสร้างกำแพงต่ออีกหลายครั้งด้วยกัน แต่ภายหลังก็มีผ่านรุ่อนจากมองโกเลียและแมนจูเรียสามารถถูกผ่ากำแพงเมืองจีนได้สำเร็จ

เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕ สำนักงานมรดกวัฒนธรรมแห่งชาติจีนได้ประกาศว่า นักโบราณคดีได้ตรวจความยาวของสิ่งก่อสร้างจากน้ำมือมนุษย์ที่ใหญ่ที่สุดในโลกหรือ “กำแพงเมืองจีน” อย่างเป็นทางการนานร่วม ๕ ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๔-๒๐๑๒ และพบว่ายาวกว่าที่บันทึกไว้เดิมกว่า ๒ เท่า หรือ ๒๐,๑๖๑.๑๘ กิโลเมตร จากเดิม ๙,๘๕๐ กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่๑๕ มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ กำแพงนี้นับเป็น ๑ ใน ๗ สิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคกลาง และยังได้ขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ (ค.ศ. ๑๙๘๗) ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญครั้งที่ ๑๑ ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส อีกด้วย

๒.๑.๗ อาคารที่อยู่อาศัยในย่านโบราณ (胡同 : Hutong Areas) หุทง เป็นตรอกหรือซอยแคบ ๆ ที่มีบ้านเรือนที่เป็นลักษณะบ้านเรือนแบบดั้งเดิมของจีนซึ่งมีลานบ้านร่วมกัน ที่มักพบในเมืองทางตอนเหนือของกรุงปักกิ่ง ตrokerหรือซอยเหล่านี้จะเชื่อมต่อกับลานบ้านแห่งอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง จนเกิดการรวมตัวกันเป็นลักษณะชุมชนเล็ก ๆ เรียกว่าหุทง แล้วก็เชื่อมต่อกับอีกหุทงที่อยู่ใกล้เคียงไปเรื่อย ๆ จนกลายเป็นย่านชุมชนขนาดใหญ่ในที่สุด ซึ่งในอดีตหุทงเคยถูกใช้เป็นเขตการปกครองระดับล่างสุดภายในเมืองของประเทศจีนสมัยโบราณด้วย

ตั้งแต่กลางศตวรรษที่ ๒๐ เป็นต้นมา หุทงหลายแห่งในกรุงปักกิ่งถูกรื้อถอนเพื่อสร้างถนนและอาคารใหม่ อย่างไรก็ตาม เมื่อไม่นานมานี้ หุทงหลายแห่งได้รับการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ เพื่อพยายามรักษาและมุ่นนึกษาไว้ของประวัติศาสตร์วัฒนธรรมจีน หุทงก่อตั้งขึ้นครั้งแรกในราชวงศ์หยวน (ค.ศ. ๑๒๗๙-๑๓๖๘) และต่อมามาได้ขยายอาณาเขตในราชวงศ์หมิง (ค.ศ. ๑๓๖๘-๑๖๔๔) และราชวงศ์ชิง (ค.ศ. ๑๖๔๔-๑๙๑๑)

๒.๒ ความรู้เกี่ยวกับนิราศ

๒.๒.๑ นิราศ หมายถึง วรรณคดีร้อยกรองประเภทหนึ่ง ที่มีเนื้อหาหลักเกี่ยวกับการเดินทาง พรรณนาถึงการจากที่อยู่หรือบุคคลอันเป็นที่รัก โดยผู้แต่งจะใช้ตัวเองเป็นศูนย์กลางของเรื่อง เล่าถึงเส้นทางและสิ่งที่พบเห็นระหว่างการเดินทาง พร้อมสอดแทรกความรู้สึกนึกคิด หรือความอลาຍ อาจารย์ต่อคนรัก เนื่องจากผู้แต่งนิราศส่วนใหญ่จะเป็นผู้ชาย จึงมักจะมีเนื้อหาส่วนหนึ่งพรรณนาครัวเรือนถึงหญิงที่รัก ซึ่งเป็นชนบทของการแต่งนิราศที่สืบทอดกันต่อมาก

คำว่า “นิราศ” มีความหมายตามตัวอักษรว่า จาก, พราก, ไปจาก ระหว่างหน้า และนิราศยังอาจหมายถึงงานประพันธ์ที่พรรณนาถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามลำดับขั้นตอน พร้อมทั้งแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่เชื่อมโยงกับเหตุการณ์นั้น ๆ โดยไม่ได้มีการเดินทางหรือการพลัดพรากเกิดขึ้นเลย ก็ได้

๒.๒.๒ รูปแบบฉบับหลักชนในนิราศ นิราศสามารถแต่งด้วยบทร้อยกรองชนิดใดชนิดหนึ่ง เพียงชนิดเดียวตลอดทั้งเรื่อง หรือจะใช้บทร้อยกรองหลายชนิดมาเรียงร้อยกันเพื่อแต่งเป็นนิราศก็ได้ โดยมักจะมีเนื้อหาในเชิงพรรณนาถึงการเดินทางเป็นหลัก ผู้แต่งนิราศจะบรรยายถึงเส้นทางการเดินทาง จำกสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่อีกแห่งหนึ่ง และบอกเล่าถึงสิ่งที่พบเห็นระหว่างการเดินทาง ขณะเดียวกัน

ก็มักจะสอดแทรกความคิด ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเดินทางนั้นด้วย ซึ่งผู้แต่งนิราศ มักจะเขียนโดยสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็น ผสมกับความรู้สึกภายในตัวตนของผู้แต่งนิราศ แล้วจึงพิรนนา ออกมาระบุเป็นบทร้อยกรองตามฉบับลักษณ์ของนิราศเรื่องนั้น ๆ

ฉบับลักษณ์ของบทร้อยกรองที่สามารถพบในนิราศนั้น มีหลากหลายรูปแบบ และไม่มีแบบแผนกำหนดตายตัว ซึ่งสามารถยกตัวอย่างพอเป็นสังเขปได้ดังต่อไปนี้

นิราศที่ใช้ฉบับลักษณ์ประเภทโคลงสีสุภาพ เช่น นิราศนรินทร์ (นายนรินทร์เบศร์) นิราศสุพรรณ (สุนทรภู่) นิราศพระบาท (พระมหาภาควัดท่าทราย) นิราศนี้จะใช้โคลงสีสุภาพในการแต่งคำประพันธ์ตลอดทั้งเรื่อง ดังตัวอย่างเช่น

① วัดแจ้งแต่งตีกตั้ง	เตียงนอน
เคยปกนกน้อยค่อน	คู่พร้อง
เคยลองตอบสารสมร	สามารถรักรักເອຍ
จำก公积นุชนอง	นกน้อยถอยลง ๆ
② สาวแก่แม่เม่ายแม้น	มีคุณ
ขอเดชะพระวุณ	ราชรู้
ยามดีกนึงส่งบุญ	แบ่งฝ่ากมากເອຍ
วัดช่วยอยสวัสดิ์ชู	คิดพร้องสนองเพลง ๆ
	นิราศสุพรรณ (สุนทรภู่)

นิราศที่ใช้ฉบับลักษณ์ประเภทกาพย์ห่อโคลง เช่น นิราศราทองแดง, นิราศราโศก ซึ่งแต่งโดยเจ้าฟ้าธรรมอิเบศร หรือเจ้าฟ้ากุ้ง ผู้แต่งนิราศจะใช้กาพย์ yanī ๑ ลับกับโคลงสีสุภาพบทต่อบท โดยเนื้อความที่ปรากวูในกาพย์และโคลงจะมีความคล้ายคลึงกัน ดังตัวอย่างเช่น

① เก่าวัลย์พันพฤกษา	ถีบซิงช้าช้าแก่วงไกว
ทำเพลงวังเวงไพร	ส่งเสียงเรื่อยเฉียดละคอนเครง ๆ
② เก่าวัลย์พันไม้หย่อน	ลงมา
สาวนั่งถีบซิงช้า	ห่วงห้อย
ทำเพลงวังเวงอา	รมณ์ชื่น
เสียงส่งเพราดอกสร้อย	ฉั่ร้องละคอนเครง ๆ
	นิราศราทองแดง (เจ้าฟ้ากุ้ง)

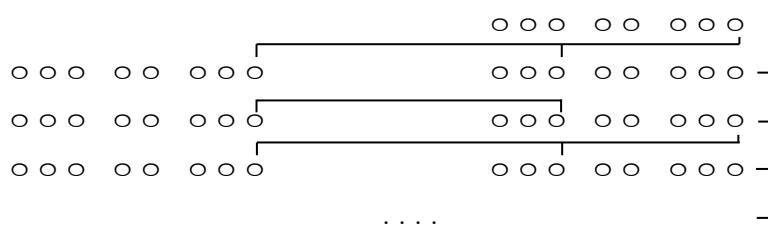
นิราศที่ใช้ฉบับลักษณ์ประเภทกลอนสุภาพ หรือกลอนแปด เช่น นิราศภูเขาทอง, นิราศพระบาท ซึ่งแต่งโดยพระสุนทรโวหาร (ภู่) ซึ่งเป็นฉบับลักษณ์ที่ผู้แต่งนิราศส่วนใหญ่นิยมใช้ในการแต่งนิราศมากที่สุด โดยบทกลอนที่เป็นนิราศจะแตกต่างจากบทกลอนสุภาพที่ไว้เพียงเล็กน้อย เท่านั้น กล่าวคือ บทกลอนนิราศจะเป็นการบรรยายการเดินทาง โดยเริ่มต้นบทกลอนนิราศวรรคแรก ด้วยวรรครับ และจบบทกลอนนิราศวรรคสุดท้าย (วรรคส่ง) ด้วยคำว่า “เอย” บทกลอนนิราศแต่ละ

บทจะมี ๔ วรรค (ยกเว้นบทแรกจะมีเพียง ๓ วรรค) แต่ละวรรคจะมี ๘ คำ (อนุโลมระหว่าง ๗-๘ คำ) มีการส่งคำสัมผัสระหว่างวรรคและระหว่างบท ตามจังหลักขณ์ของกลอนสุภาพ ได้แก่

- คำสุดท้ายของวรรคแรก (วรรคสั้น) ส่งสัมผัสไปยังคำที่ ๓ ของวรรคที่สอง (วรรครับ)
- คำสุดท้ายของวรรคที่สอง (วรรครับ) ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่สาม (วรรครอง) และคำที่ ๓ ของวรรคที่สี่ (วรรคสั่ง)
- คำสุดท้ายของวรรคที่สี่ (วรรคสั่ง) ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่สอง (วรรครับ) ในบทกลอนถัดไป

ซึ่งสามารถเขียนเป็นรูปแบบจังหลักขณ์ได้ดังนี้

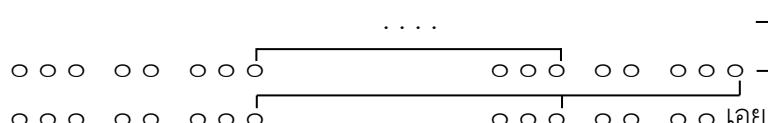
จังหลักขณ์เริ่มต้นบทกลอนนิราศ



ดังศรศักดิ์ปักษ์ธรรมกำทรวง
เจ้าคุณแคนแนนโกรธพิโรธพี่
จนพระหน่อสุริย์วงศ์ทรงพระนาม

โอ้อาลัยใจหายไม่วายห่วง
เสียดายดวงจันทรพาพงงาม
แต่เดือนยืนย่างเข้าเดือนสาม
จากอาการแมรร้างทางกันดาร
นิราศพระบาท (สุนทรภู่)

จังหลักขณ์สิ้นสุดบทกลอนนิราศ



ได้วันครึ่งถึงเวียงประทับวัด
นิราศนี้ปีເຄາະเป็นเคราะห์ร้าย
ที่เปล่าเปล่ามิได้อา莫อาเกสกิไส
ทั้งคนฟังคนอ่านสารแสดง

โนมนัสอาดูรค่อยสูญหาย
เรجادหมายตามมีมาชี้แจง
ครไม่ไปก็คงจำคำແດลง
ฉันขอแบงส่วนกุศลทุกคนເอยฯ
นิราศพระบาท (สุนทรภู่)

๒.๓ ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการศึกษาโครงงานบูรณาการนิราศปักกิ่นนี้ จะใช้รูปแบบจังหลักขณ์ร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ หรือกลอนแปด ในการศึกษาเท่านั้น

บทที่ ๓
วิธีดำเนินงาน

การทำโครงการบูรณาการเรื่องนิราศปักกิ่ง คณะผู้จัดทำโครงการได้วางแผนการดำเนินงานดังนี้

๓.๑ ค้นคว้าศึกษาข้อมูล จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ คือ

๑. ห้องสมุดโรงเรียนเทพศิรินทร์
๒. เว็บไซต์ต่าง ๆ ดังนี้
 - ๒.๑ <https://iao.bangkok.go.th>
 - ๒.๒ <https://whc.unesco.org>
 - ๒.๓ <https://vajirayana.org>
 - ๒.๔ <https://thaibizchina.com>
 - ๒.๕ <https://www.tiewjourney.com>
 - ๒.๖ <https://english.beijing.gov.cn>
 - ๒.๗ <https://thai.cri.cn>
 - ๒.๘ <https://www.reefjungle.com>
 - ๒.๙ <https://www.patourlogy.com>

๓.๒ ศึกษาการเขียนนิราศ

- ๓.๒.๑ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกรุงปักกิ่ง
- ๓.๒.๒ ศึกษาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของกรุงปักกิ่ง
- ๓.๒.๓ ศึกษาฉันทลักษณ์ของบริวารอยกรองประภานิราช

๓.๓ ดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน

แต่งบทร้อยกรองนิราชชื่อ นิราศปักกิ่ง จำนวน ๑๕ บท

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาโครงงานบูรณาการเรื่อง นิราศปักกิ่ง ผู้จัดทำโครงงานบูรณาการได้ทำการแต่งบทนิราศโดยใช้กลอนสุภาพ เพื่อนำเสนอข้อมูลเมืองปักกิ่งตามที่ได้ศึกษามาข้างต้น ดังนี้

ตามเงื่อนไขฉันทลักษณ์ที่แนบเนียน
เป็นนิราศจากเมืองไทยไปปักกิ่ง
สามพันกว่าปีผ่านเนินนานมา
เหลียว จิน หยวน หมิง ชิง ตามลำดับ
พระราชวังต้องห้ามงามเรืองรอง
เป็นศูนย์กลางการปกครองในอดีต
ที่ล้านกว้างเหล่าขุนนางยืนเรียงราย
ภายในวงศัมภีร์ใหญ่ผ่านเวลา
สะท้อนความยิ่งใหญ่ผ่านเวลา
วันต่อมาอกรายเดือนวังฤดูร้อน
ทะเลสาบคุณหมิงล้อมเนินเขาคือ
เบรียบประดุจสรวงสรรค์อันสูงส่ง
สิ่งก่อสร้างทะเลเขางามตระการ
ถึงยามบ่ายเยือนหอสักการะพ้า
จักรพรรดิทำพิธีนานหลายวัน
ตัวหอเก่าเครียต้องอสานีบท
รัฐบาลจึงสร้างใหม่เพื่อเทิดทูน
วันรุ่งขึ้นไปเยือนวัดلامะ
ในนิกายแบบทิเบตที่บูชา
พอตกบ่ายย้ายย่างไปเที่ยวท่อง
ดุจมักราวยามมีลมมีสำแดงาน
มีป้อมปราการตั้งเป็นระยะ
ทั้งเป็นที่กำบังตนให้พันภัย
เป็นหนึ่งในเจ็ดสิ่งที่ใหญ่ยิ่ง
กำแพงใหญ่ยังไม่สิ้นความดี
ก่อนจะกลับเยี่ยมเยือนเขตเรือนย่าน
คือหูทั่งซุมชนไม่วุ่นวาย
จากหูทั่งถึงเวลาอ่ำลาจาก
แต่เวลาไม่จะหมดเป็นอาทิตย์

บรรจงถ้อยร้อยอักษรเป็นกลอนเขียน
เพื่อได้เรียนได้ลองดูรู้วิชา
เมืองประวัตินานยิ่งเป็นหนักหนา
กษัตราราชวงศ์ทรงปักครอง
ที่ประทับจักรพรรดิจัดฉลอง
อาคารห้องพระที่นั่งช่างมากมาย
ประกาศตประภาศกูโโทยั่งหลาย
คอยสนองนโยบายคำบัญชา
ที่สำหรับอาศัยให้บรรดา
จังกลาภยาเป็นมรดกโลกเลื่องลือ
สถานที่พักผ่อนอันลือชื่อ
แรงฝีมือคนสร้างร่างผลงาน
ลอยตัวลงมาประภูบันสถาน
ดุจวิมานบนดินสันชั่วกลับ
สถานที่บูชาแ遁สรรค์
เพื่อมีขวัญพีชผลให้สมบูรณ์
พังพินาศโครงสร้างใหม่สลายสูญ
ตามข้อมูลหอเก่าที่มีมา
เป็นอาرامพุทธะ-ศาสนาม
ผู้ครองราชารบให้วัลลภากล
กำแพงป้องกันประเทศที่กล่าวขาน
ยอดตัวผ่านกลางบุนเขาที่ยาวไกล
เพื่อที่จะให้ทหารได้อาศัย
เพื่อป้องกันข้าศึกร้ายมาโจมตี
พอเห็นจริงก็ประจักษ์สมศักดิ์ศรี
เพียงแค่มีก็ปกป้องให้พันนาย
เป็นชุมชนโบราณที่ไม่สลาย
อนุรักษ์คล้ายชุมชนเก่าของชาวจีน
ทั้งที่อยากร้องเที่ยวให้หมดสิ้น
จึงขอปินตาลีบกลับไทยเออยฯ

บทที่ ๕

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การจัดทำโครงการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง นิราศปักกิ่ง มีจุดประสงค์
ดังนี้

๑. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกรุงปักกิ่ง
- ๒ ศึกษาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของกรุงปักกิ่ง
- ๓ ศึกษาฉันทลักษณ์ของบริวารของพระเจ้าถูกานต์

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

๕.๑.๑ กรุงปักกิ่ง เป็นเมืองหลวงและเป็นศูนย์กลางทางการปกครองของประเทศจีน ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานมากกว่า ๓,๐๐๐ ปี เคยมีจักรพรรดิปกครองรวม ๕ ราชวงศ์ ได้แก่ ราชวงศ์เหลียง, ราชวงศ์จิน, ราชวงศ์หยวน, ราชวงศ์หมิง และราชวงศ์ชิง จนกระทั่งมีการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนในปี พ.ศ. ๒๔๘๗ (ค.ศ. ๑๙๔๙) ก็ได้สถาปนาปักกิ่งให้เป็นเมืองหลวงของประเทศ โดยคำว่าปักกิ่ง มาจากคำภาษาจีนกลางคือ เป่ย์จิง (Beijing) แปลว่า “เมืองหลวงทางทิศเหนือ” เพื่อแยกให้แตกต่างจากเมืองหนานจิง ซึ่งแปลว่า “เมืองหลวงทางทิศใต้”

๕.๑.๒ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในกรุงปักกิ่ง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่สำคัญ และแสดงความยิ่งใหญ่ของประเทศจีน ได้แก่

- พระราชวังต้องห้าม ซึ่งมีสถานะเป็นพระราชวังหลวง ตลอดจนเป็นที่ประทับและอุทิศให้กับพระราชการของสมเด็จพระจักรพรรดิถึง ๒๔ พระองค์ ก่อนที่จะถูกยุติบทบาทการเป็นศูนย์กลางทางการเมืองของจีนในปี ค.ศ. ๑๙๑๒
- พระราชวังฤดูร้อน มีการสร้างท่าเลสาบคุนหมิงอยู่ภายในพระราชวัง ซึ่งสร้างโดยใช้แรงงานคนชุดท่าเลสาบ และนำดินที่ขุดไปมาเป็นเนินเขาเพื่อสร้างพระตำหนัก
- หอสักการะพ่อเทียนถาน เป็นสถานที่ที่สมเด็จพระจักรพรรดิทำพิธีบวงสรวงเพื่อขอให้พืชผลภัยในประเทศอุดมสมบูรณ์ โดยจัดพิธีปีลส่องครั้ง หนึ่นี้เคยถูกฟ้าผ่าลงเสียหายในปี ค.ศ. ๑๙๖๔ ปัจจุบันเป็นหอไหมที่สร้างขึ้นทดแทนในพื้นที่เดิม
- วัดหย่งเหอ วัดในพุทธศาสนาแบบทิเบต นิกายเกลุกປะ สถานที่ตั้งอยู่ในวัดเป็นการผสมผสานระหว่างจีนอันและทิเบต และเป็นวัดพุทธศาสนาทิเบตที่ใหญ่ที่สุดในประเทศจีน
- กำแพงเมืองจีน ซึ่งเป็นหนึ่งในเจ็ดสิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุค古董 โดยสร้างขึ้นมาเพื่อป้องกันข้าศึกศัตรูที่จะมาโจมตีจากทางทิศเหนือ ความยาวของกำแพงทอดตัวผ่าน ๑๕ มนตรลทั่วประเทศจีน รวมความยาวของกำแพงทั้งสิ้น ๒๑,๑๙๖.๑๙ กิโลเมตร

- กลุ่มอาคารโบราณหูทั่ง เป็นชนวนอนุรักษ์ทางวัฒนธรรมที่มีการปกครองระดับล่างสุดในระดับการปกครองของประเทศไทย

๕.๑.๓ นิราศ กือบหร้อยกรองที่มีเนื้อหาหลักเกี่ยวกับการเดินทาง โดยผู้แต่งจะใช้ตัวเองเป็นศูนย์กลางในการดำเนินเรื่อง โดยใช้รูปแบบฉันทลักษณ์ที่หลากหลาย แต่รูปแบบฉันทลักษณ์ที่นิยมใช้ในการแต่งนิราศมากที่สุด คือ กลอนสุภาพ โดยกำหนดให้เริ่มต้นบทกลอนนิราศวรคแรกด้วยวรครรับ และจบบทกลอนนิราศวรคสุดท้าย (วรคส่ง) ด้วยคำว่า “เออย”

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

ผู้จัดทำโครงงานบูรณาการพบว่า ในประเทศไทยมีเมืองที่สำคัญอีกหลายแห่ง ทั้งในด้านของเทคโนโลยี ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภาษา เช่น เชียงไฮ (ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการเงิน), ฉะเชิง (เมืองใหญ่ที่สุดและมีประชากรมากที่สุด) กว่างโจว และ เชียงใหม่ (ศูนย์กลางการค้าและการผลิต) ซึ่งเห็นควรจะได้ศึกษาต่อไป

๕.๓ ปัญหาและอุปสรรค

ในการศึกษาข้อมูลโครงงานบูรณาการนี้ ผู้ศึกษาไม่ได้ทำการศึกษาจากสถานที่จริง จึงยังไม่สามารถเข้าใจบริบททางสังคมในยุคสมัยนั้นได้อย่างชัดเจน

๕.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ

๕.๔.๑ ได้รับความรู้เรื่องประวัติกรุงปักกิ่ง

๕.๔.๒ ได้รับความรู้เรื่องสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในกรุงปักกิ่ง

๕.๔.๓ ได้รับความรู้เรื่องการแต่งนิราศ

บรรณานุกรม

- พวงนิล คำปังสุ. ๒๕๕๖. **จีน.** กรุงเทพฯ : หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๖๑. พจนานุกรมนักเรียน ฉบับเฉลิมพระเกียรติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพาณิช.
- สันติ ลิมป์กิตติพง. ๒๕๕๗. ตะลุยเมืองจีน. กรุงเทพฯ : D+PLUS.
- “กรุงปักกิ่ง”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://iao.bangkok.go.th/content-detail/๑๒๓๑๔>. สืบค้นวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๘.
- “กำแพงเมืองจีน”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://whc.unesco.org/en/list/๔๓๔/>. สืบค้นวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๘.
- “โคลงนิราศสุพรรณ”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://vajirayana.org/โคลงนิราศสุพรรณ-ของสุนทรภู่-ฉบับสมบูรณ์/>โคลงนิราศสุพรรณ. สืบค้นวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๘.
- “นิราศธารทองแดง”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://vajirayana.org/ประชุมวรรณคดีเรื่อง-พระพุทธบาท/ก้าวย่อโคลงประพาราธารทองแดง>. สืบค้นวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๘.
- “นิราศพระบาท”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://vajirayana.org/ประชุมวรรณคดีเรื่อง-พระพุทธบาท/>โคลงนิราศพระพุทธบาท. สืบค้นวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๘.
- “ปักกิ่ง”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : https://thaibizchina.com/figure_publication/beijing/. สืบค้นวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๘.
- “พระราชวังต้องห้าม”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.tiewjourney.com/post/the-forbidden-city-beijing>. สืบค้นวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๘.
- “พระราชวังฤดูร้อน”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://english.beijing.gov.cn/specials/parktours/guidevisitors/summerpalace/>. สืบค้นวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๘.
- “ย่านโบราณหยุ่ฟ่ง”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://thai.cri.cn/๒๐๒๓/๐๒/๐๑/ARTIn&jjsxQSBadTDmdG๓UBg๒๓๐๒๐๑.shtml>. สืบค้นวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๘.
- “วัดلامะ”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.reefjungle.com/content/๒๓๓๙/พาเที่ยว-วัดلامะ-ยงเหอกง-ในปักกิ่ง>. สืบค้นวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๘.
- “หอสักการะฟ้า”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.patourlogy.com/why-is-the-temple-of-heaven-a-world-heritage-site/>. สืบค้นวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๘.